

Profilmodel 2011 – fremskrivning af en ungdomsårgangs uddannelsesniveau

Af Tine Høtbjerg Henriksen

Opsummering

Profilmodel 2011 er en fremskrivning af, hvordan en ungdomsårgang¹ forventes at uddanne sig i løbet af de kommende 25 år, hvis uddannelsessystemet og de unges uddannelsesadfærd i fremskrivningsperioden er som det år, hvor den unge går i 9. klasse^{2,3}.

Profilmodellen kan dermed bruges til at vurdere, hvad uddannelsessystemet i det år, hvor de unge afsluttede 9. klasse, kan og dermed også til at sammenligne uddannelsessystemerne over tid, blandt andet målt ved størrelsen af andele, der forventes at opnå henholdsvis en ungdomsuddannelse, videregående eller erhvervs-kompetencegivende uddannelse.

Af regeringsgrundlaget oktober 2011 fremgår det, at det er regeringens mål,

- at 95 % af 2015-ungdomsårgangen skal gennemføre mindst en ungdomsuddannelse, og
- at 60 % af 2020-ungdomsårgangen skal gennemføre en videregående uddannelse, heraf 25 % en lang videregående uddannelse.

Det betyder, at målsætningerne er opfyldt, hvis profilresultaterne for 2015 viser, at uddannelsessystemet fungerer således, at 95 % af en ungdomsårgang forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse, og ligeledes for 2020, at 60 % af en ungdomsårgang forventes at opnå en videregående uddannelse. Målsætningerne vurderes 25 år efter 9. klasse.

Fremskrivningerne i Profilmodellen giver dog også resultater, som ikke ser så langt ud i fremtiden. Profilmodellen fremskriver bl.a. også andelen, der forventes at opnå henholdsvis en ungdomsuddannelse, videregående eller erhvervs-kompetencegivende uddannelse efter 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, og 20 år efter 9. klasse.

Dette notat viser resultaterne af profilmodel 2011 for hele landet. Resultater for ungdomsårgangen fordelt efter regioner, er beskrevet i et separat notat.

¹ En ungdomsårgang er her defineret som de unge, som afslutter 9. klasse det samme år.

² Profilmodellen baserer sig på to års studieadfærd, se uddybning af dette i notatet "Metode bag profilmodellen". Modellen er således konservativ, da stigninger/fald i fx optag det år de unge går i 9. klasse ikke slår fuldt igennem i modellering af ungdomsårgangens forventede studieadfærd.

³ Det er ved sammenligning med andre opgørelser og prognoser væsentlig at være opmærksom, at fremskrivningen dermed dækker unge, som var i landet og gik i skole i Danmark i 9. klasse, se uddybning af dette i notatet "Uddannelsesniveaet i Danmark – forskellige opgørelsesmetoder og resultater".

Notatet beskriver resultaterne i forhold til målsætningerne og sammenligner også med historiske ungdomsårganges faktiske resultater. Det indeholder også en opsummering på tværs af de uddannelsespolitiske målsætninger af resultaterne opdelt på køn og herkomst. Endelig afrundes notatet med udvalgte såkaldte 'profilfigurer', som giver et overblik over 2011-ungdomsårgangens forventede bevægelser i uddannelsessystemet.

Hovedresultater vedr. ungdomsuddannelserne

25 år efter 9. klasse:

- Andelen, der forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse stiger fortsat, samlet for begge køn og både unge af dansk og udenlandsk herkomst.
- 92 % forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse⁴.
- Pigerne af dansk herkomst forventes at opfylde 95 %-målsætningen.
- Drengene haler ind på pigerne. Siden 2008 er andelen af drenge, der forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse, steget med 8 procentpoint mod 4 procentpoint for pigerne.
- 90 % af drengene og 94 % af pigerne forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse.
- Unge af anden herkomst end dansk haler ind på de unge af dansk herkomst. 93 % af de unge af dansk herkomst forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse mod 86 % af de unge af anden herkomst end dansk. I forhold til årgang 2008 er det en stigning på 9 procentpoint for unge af anden herkomst end dansk mod 6 procentpoint for unge af dansk herkomst.
- 88 % forventes at opnå en ungdomsuddannelse. 4 % forventes at opnå en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse.
- Andelen, der gennemfører en Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU), som tælles med i opgørelsen af andelen, som opnår en ungdomsuddannelse, ligger lidt over 1 %, hvilket er ret konstant over de seneste tre år.

5 år efter 9. klasse:

- 5 år efter afslutningen af 9. klasse forventes 71 % at have opnået mindst en ungdomsuddannelse, heraf forventes 59 % at have opnået en gymnasial uddannelse og 12 % en erhvervsuddannelse.
- Andelen af en ungdomsårgang, som forventes at opnå en ungdomsuddannelse 5 år efter 9. klasse, har siden årgang 2006 været stigende for alle grupperinger af køn og herkomst. Resultaterne bekræfter således, at en større andel af unge hurtigt kommer igennem en ungdomsuddannelse.
- Unge af anden herkomst end dansk haler ind på unge med dansk herkomst mht. til andelen, der gennemfører en ungdomsuddannelse i løbet af 5 år efter 9. klasse.

⁴ Der er unge, som fuldfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse. Disse er medtalt under begrebet *mindst en ungdomsuddannelse*.

- Andelen af unge, som ikke forventes at påbegynde en uddannelse efter grundskolen i løbet af de første 5 år efter 9. klasse er faldet støt for alle grupper opdelt på køn og herkomst siden årgang 2008. 2 % af 2011-ungdomsårgangen med dansk herkomst, og 5 % af 2011-ungdomsårgangen af anden herkomst forventes ikke at påbegynde en ungdomsuddannelse i løbet af 5 år efter 9. klasse.
- Sammenholdes 5 års fremskrivningen af ungdomsårgange fra 2006 og tidligere, viser den samlet set god overensstemmelse med de faktiske andele, som efter 5 år har opnået mindst en ungdomsuddannelse.

10 år efter 9. klasse:

- 10 år efter afslutningen af 9. klasse forventes 86 % at have opnået mindst en ungdomsuddannelse, heraf forventes 63 % at have opnået en gymnasial uddannelse og 25 % en erhvervsuddannelse. 6 % af 2011-ungdomsårgangen forventes at have opnået både en gymnasial og en erhvervsfaglig uddannelse.
- Andelen af drenge af anden herkomst end dansk, som har gennemført mindst en ungdomsuddannelse, er steget 10 procentpoint siden årgang 2008. Den tilsvarende andel af drenge af dansk herkomst er steget med 7 procentpoint siden årgang 2008.

Hovedresultater vedr. de videregående uddannelser

25 år efter 9. klasse:

- 59 % af 2011-ungdomsårgangen forventes at opnå en videregående uddannelse. Regeringens 2020-målsætning er således 1 procentpoint fra at være opnået. Dette er en stigning på 11 procentpoint i forhold til 2008-årgangen og 2 procentpoint i forhold til 2010-årgangen. Det dækker især over voksende andele, der forventes at opnå mellemlange og lange videregående uddannelser og en svagt faldende andel, der forventes at opnå en kort videregående uddannelse. Andelen af 2011-årgangen, der forventes at opnå en mellemlang videregående uddannelse, er den samme som for 2010-årgangen.
- Opdelt på køn ses, at 53 % af drengene henholdsvis 66 % af pigerne forventes at opnå en videregående uddannelse. Pigerne af årgang 2011 forventes således at leve op til målsætningen for 2020-årgangen. Det gælder også for pigerne fra 2010-årgangen. For både drengene og pigerne er det en stigning på 2 procentpoint i forhold til 2010. Sammenligner man andelene fra 2011-årgangen med 2009-årgangen er det en stigning på 8 procentpoint for drengene og 6 procentpoint for pigerne.
- Opdelt på herkomst ses, at 59 % af unge af dansk herkomst henholdsvis 57 % af unge af anden herkomst end dansk forventes at opnå en videregående uddannelse. Forskellen mellem andelen af unge af dansk og anden herkomst end dansk, som forventes at opnå en videregående uddannelse, er på 2 procentpoint, mens den tilsvarende forskel i andelen, som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse, er 7 procentpoint.

- 27 % af 2011-ungdomsårgangen forventes at opnå en lang videregående uddannelse. Regeringens målsætning om, at 25 % af 2020-ungdomsårgangen skal gennemføre en lang videregående uddannelse forventes således at være opnået med 2011-ungdomsårgangen.
- 28 % af pigerne forventes at få en lang videregående uddannelse. 25 % af 2011-årgangens drenge forventes at få en lang videregående uddannelse.
- Der er næsten ingen forskel på andelen af unge af dansk herkomst og andelen af unge af anden herkomst end dansk, der forventes at opnå en lang videregående uddannelse. 27 % af de unge med dansk herkomst forventes ifølge profilmodellen at få en lang videregående uddannelse mod 26 % af de unge med anden herkomst end dansk.

10 år efter 9. klasse:

- En større andel af unge fuldfører hurtigere en videregående uddannelse. Andelen, som 10 år efter 9. klasse forventes at have fuldført en videregående uddannelse, er steget fra 27 % i 2004 til 42 % i 2011.
- Forskellen mellem andelen af unge med dansk herkomst og anden herkomst end dansk, som forventes at opnå en videregående uddannelse 10 år efter 9. klasse, er blevet væsentlig reduceret fra 2004-årgangen til 2011-årgangen. Forskellen er for 2004 årgangen 9 procentpoint og for 2011-årgangen 4 procentpoint.
- Fremskrivningen 10 år frem i tiden af andel med videregående uddannelse udviser en mindre overensstemmelse med de faktiske tal end fremskrivningen af andelen med mindst en ungdomsuddannelse. For fx ungdomsårgang 2001 er andelen 6 procentpoint mindre i forhold til den reelle andel for ungdomsårgangen, som fik en videregående uddannelse. Profilmodellens estimater af, hvor stor en andel der forventes at opnå en videregående uddannelse, giver dog alligevel god mening, da de angiver, hvad uddannelses-systemet og uddannelsesadfærden kunne præstere i det år, hvor den unge gik i 9. klasse.

Hovedresultater vedr. højeste fuldførte uddannelse

- 84 % af 2011-ungdomsårgangen forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse, dvs. en erhvervsfaglig eller en videregående uddannelse som højeste fuldførte uddannelse. Dette er en stigning på 1 procentpoint i forhold til årgang 2010 og 6 procentpoint i forhold til 2008.
- 6 % af 2011-ungdomsårgangen forventes at opnå studiekompetence, dvs. en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse. Dette er samme niveau som for årgang 2010, og et fald på lidt under 1 procentpoint siden årgang 2008.
- 8 % af 2011-ungdomsårgangen forventes hverken at opnå erhvervs- eller studiekompetence. Dette er et fald på lidt under 6 procentpoint i forhold til årgang 2008 og et fald på 1 procentpoint i forhold til årgang 2010.

- De 84 % af 2011-ungdomsårgangen, som forventes at opnå en erhvervs-kompetencegivende uddannelse, fordeler sig med 25 %, som forventes at få en erhvervsfaglig uddannelse og 59 % en videregående uddannelse.
- Blandt dem, som opnår en erhvervsfaglig uddannelse, forventes 12 % af 2011-ungdomsårgangen at opnå en teknisk uddannelse, 7 % en merkantil uddannelse og 7 % en social- og sundhedsuddannelse.
- Opdelt på køn ses, at 29 % af drengene henholdsvis 22 % af pigerne forventes at opnå en erhvervsuddannelse som højeste fuldførte uddannelse.
- 26 % af de unge med dansk herkomst forventes ifølge profilmodellen at få en erhvervsuddannelse som højeste fuldførte uddannelse mod 20 % af de unge med anden herkomst end dansk.

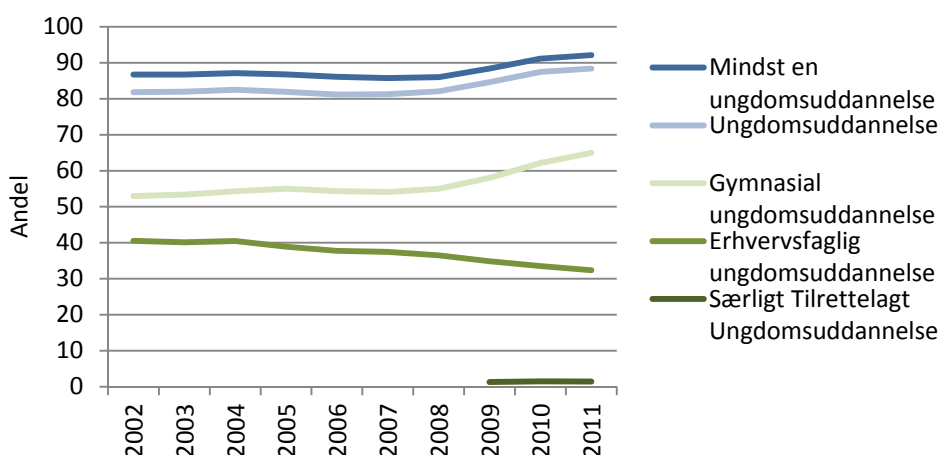
Andelen som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse

Ungdomsuddannelserne omfatter gymnasiale og erhvervsfaglige ungdomsuddannelser samt den Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)⁵. En gymnasial eller en erhvervsfaglig uddannelse er som regel en forudsætning for adgang til videregående uddannelse. Der er dog unge, som fuldfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, idet nogle uddannelser har optagelsesprøve og dermed ikke kræver en ungdomsuddannelse. Andre kan optages på en videregående uddannelse på dispensation uden en fuld eksamen via hf-enkeltfag⁶ eller får merit for en ungdomsuddannelse, som er opnået i udlandet. Disse er medtalt under begrebet *mindst en ungdomsuddannelse*.

25 år efter 9. klasse

Resultaterne af de seneste beregninger på profilmodellen viser, at andelen af ungdomsårgang 2011, der forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse, er steget i forhold til de tidligere årgange, jf. figur 1. Det skal ses i sammenhæng med en stadig stigende tilgang til de gymnasiale ungdomsuddannelser. Andelen, der forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse, er for unge med 9. klasse i 2011 på 92 %, mens andelen for 2010-årgangen er 91 %⁷ og for 2009-årgangen 88 %.

Figur 1 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse 25 år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) er en relativt ny uddannelse⁸. Denne ungdomsuddannelse er medtaget i opgørelsen af andelen med en ungdomsuddannelse og med mindst en ungdomsuddannelse. Den har nu indgået som en ungdomsuddannelse i profilmodellen beregningerne de seneste tre år. Uddannelsen startede i 2007 og bidrager i 2011 til andelen med 1,4 %. For 2010-årgangen er an-

⁵ STU er en relativt ny uddannelse. Indtil 2011 blev uddannelsen udbudt under betegnelsen 'Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov', forkortet USB.

⁶ Fx sygeplejerske og pædagog.

⁷ Profiltallene for de tidligere år genberegnes hvert år baseret på de nyeste registre. Se mere om dette i notatet 'Data bag profilmodellen'.

⁸ Indtil 2011 blev uddannelsen udbudt under betegnelsen "Ungdomsuddannelse for unge med Særlige Behov" forkortet USB.

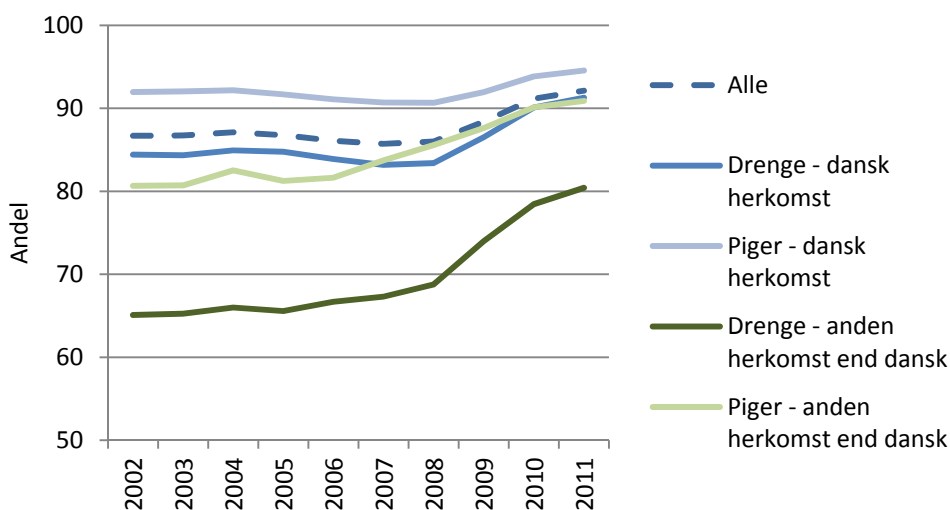
delen 1,5 % og for 2009-årgangen 1,3 %. Andelen, der opnår en STU, er således ret konstant over tid.

Figur 1 viser endvidere, at andelen af en ungdomsårgang, der forventes at opnå en gymnasial ungdomsuddannelse, er steget støt for årgangene 2008 til 2011 fra en andel på 55 % af 2008-ungdomsårgangen til 65 % for 2011-ungdomsårgangen.

Andelen, som forventes at få en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse, har omvendt været faldende, og er nu på 32 %. 10 % forventes at opnå både en gymnasial og erhvervsfaglig ungdomsuddannelse. Det bemærkes, at der fra årgang 2005 til årgang 2009 har været en faldende tendens i andelen, der forventes at tage både en gymnasial og en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse. For årgang 2011 er der en lille stigning (knap 1 procentpoint) i denne andel.

Figur 2 viser, at der er stor forskel på, hvordan drenge og piger af henholdsvis dansk og anden herkomst end dansk bevæger sig i uddannelsessystemet. Uanset herkomst forventes en større andel af pigerne at opnå en mindst en ungdomsuddannelse. Af årgang 2011 forventes 95 % af pigerne af dansk herkomst og 91 % af pigerne af anden herkomst end dansk at opnå dette. Pigerne af dansk herkomst i 2011-årgangen forventes dermed (oprundet) at opfylde 95 %-målsætningen. Blandt drenge af dansk herkomst forventes 91 % at opnå mindst en ungdomsuddannelse, mens kun 80 % af drengene af anden herkomst end dansk forventes at opnå dette.

Figur 2 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse 25 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

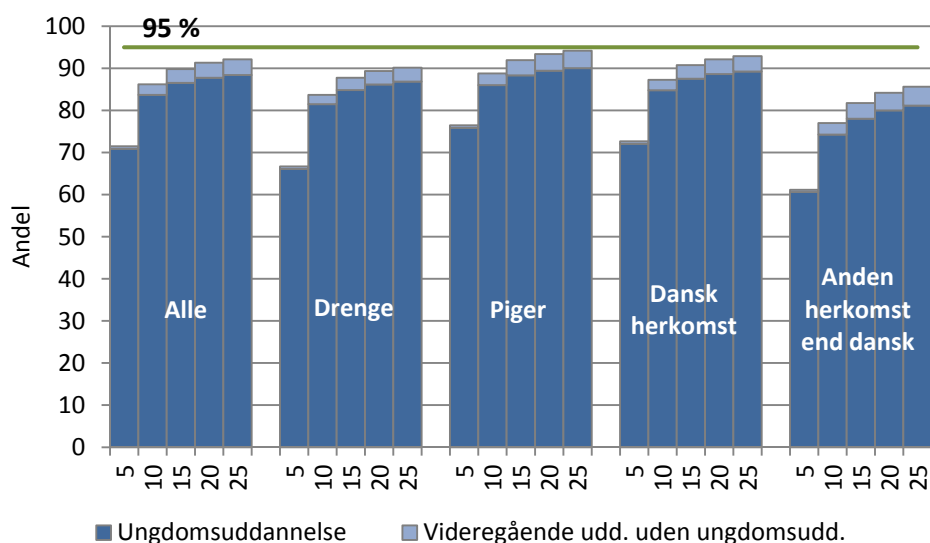

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figuren viser også, at drengene haler ind på pigerne mht. til andelen, der forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse. Det ses også, at stigningen for årgang 2011 i forhold til årgang 2008 er større blandt drenge end blandt piger (8 procentpoint mod 4 procentpoint). For drenge af dansk herkomst er stigningen 8 procentpoint, og for drenge af anden herkomst end dansk er stigningen 12 procentpoint. Den tilsvarende stigning i andelen af piger af dansk og anden herkomst end dansk er 4 henholdsvis 5 procentpoint.

Figur 2 viser også, at forskellen i det fremskrevne uddannelsesniveau mellem unge af henholdsvis dansk og anden herkomst end dansk er blevet mindre. Samlet forventes 93 % af de unge af dansk herkomst at opnå mindst en ungdomsuddannelse mod 86 % af de unge af anden herkomst end dansk. I 2008 var de tilsvarende tal 87 % for de unge af dansk herkomst mod 77 % for de unge af anden herkomst end dansk. Dvs. en stigning på 9 procentpoint for unge af anden herkomst end dansk mod 6 procentpoint for unge af dansk herkomst.

Figur 3 Andel af ungdomsårgang 2011 som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse fordelt på køn henholdsvis herkomst og antal år efter 9. klasse

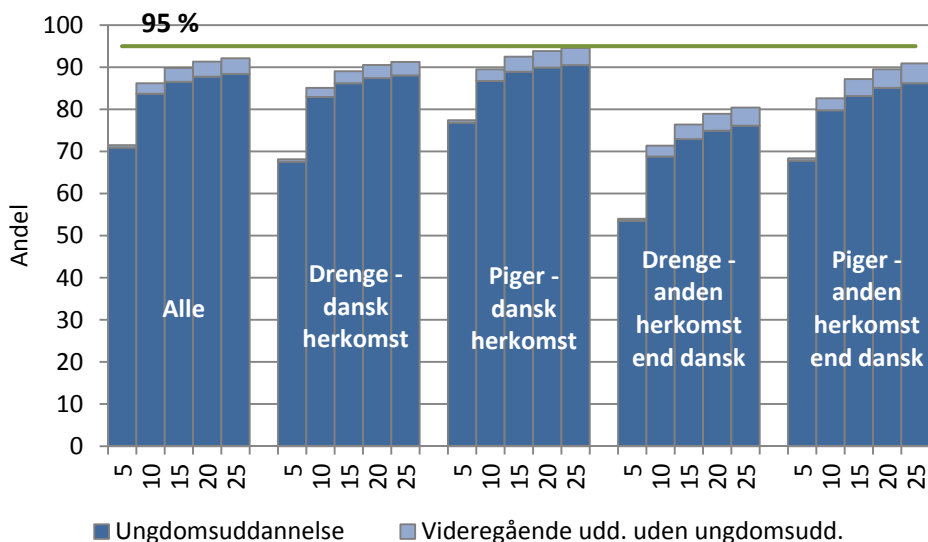
Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 3 viser, hvor stor en andel af ungdomsårgang 2011 med en 9. klasse, som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse hhv. 5, 10, 15, 20 og 25 år efter 9. klasse. 71 % af årgangen forventes at have opnået mindst en ungdomsuddannelse 5 år efter 9. klasse. Igen ses at uddannelsesadfærden er meget afhængig af køn og herkomst.

Figur 4 er af samme type som figur 3, men viser den forventede uddannelsesadfærd for kombinationerne af køn og herkomst.

I både figur 3 og figur 4 er vist regeringens målsætning med hensyn til, hvor stor en andel af en ungdomsårgang, som skal have mindst en ungdomsuddannelse. Det ses i figur 4, at 2011-ungdomsårgangens piger af dansk herkomst forventes at nå 95%-målsætningen.

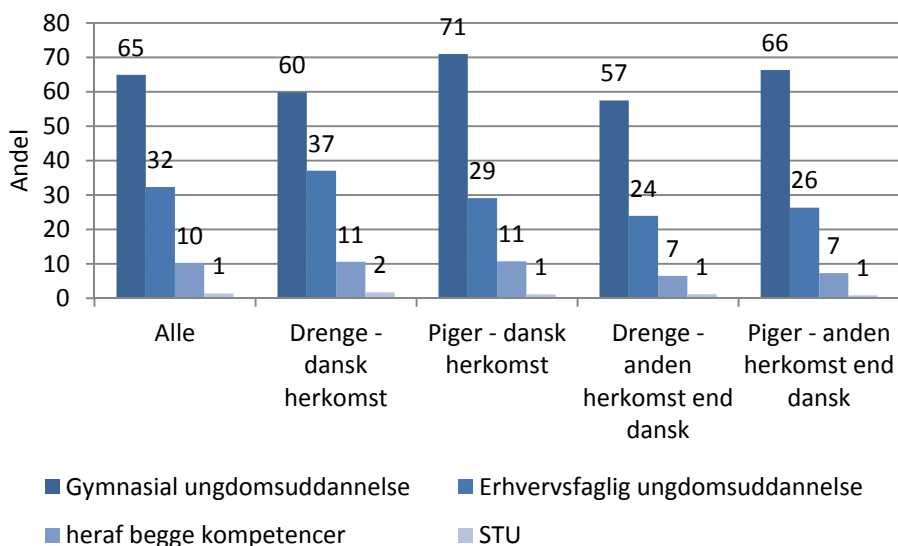
Figur 4 Andel af ungdomsårgang 2011 som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse fordelt på køn, herkomst og antal år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 5 viser fordelingen på type af forventet fuldført ungdomsuddannelse for 2011-ungdomsårgangen grupperet på køn og herkomst.

Figur 5 Andel af ungdomsårgangen 2011 som forventes at opnå en ungdomsuddannelse i løbet af 25 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

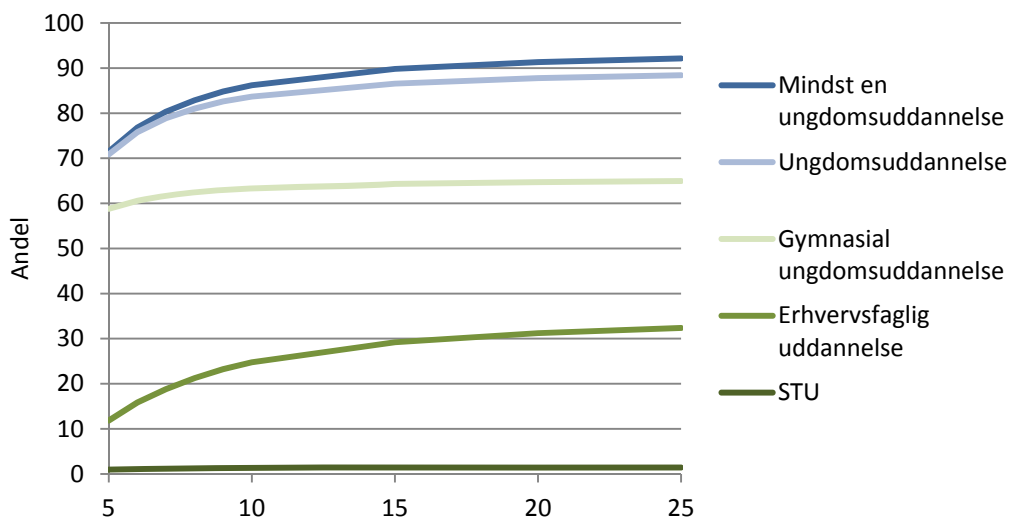
Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Af figur 5 ses, at især pigerne får en gymnasial uddannelse. Andelen, der vælger en erhvervsfaglig uddannelse er størst blandt drengene af dansk herkomst og lavest blandt drengene af anden herkomst end dansk. Andelen, der opnår både en gymnasial og en erhvervsfaglig uddannelse, er størst blandt de unge af dansk herkomst.

Figur 6 viser, at langt den største andel af de unge, som opnår en gymnasial uddannelse, opnår den i løbet af de første 5 år efter 9. klasse (59 % af 2011-

ungdomsårgangen), hvorimod hovedparten opnår deres erhvervsuddannelse inden for 10 år (12 % af 2011-ungdomsårgangen efter 5 år, 25 % efter 10 år). Andelen, der opnår en STU, forventes ikke at stige væsentligt 10 år efter 9. klasse.

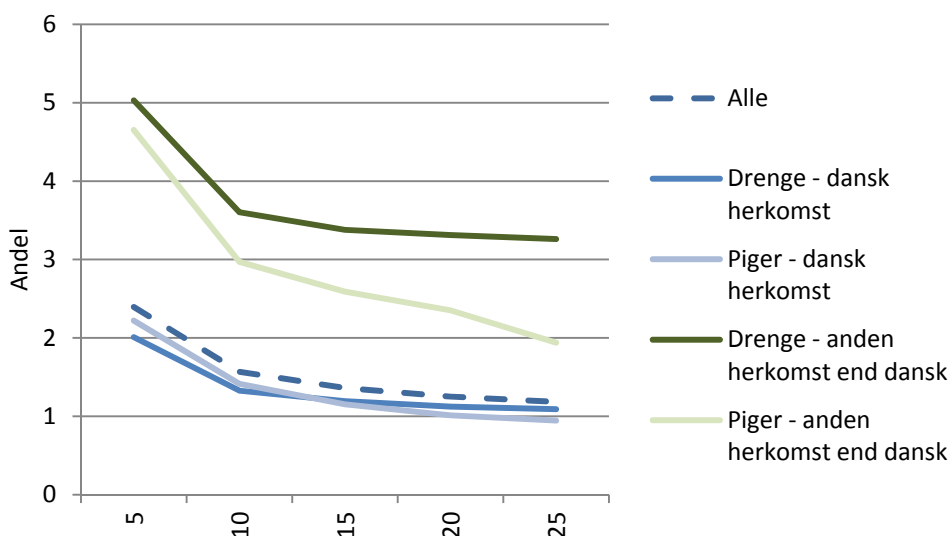
Figur 6 Andel af ungdomsårgang 2011 som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse fordelt på ungdomsuddannelse og antal år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 7 viser andelen, der ikke forventes at påbegynde en uddannelse efter grundskolen, fordelt på antal år efter 9. klasse. 15 år efter 9. klasse ligger andelen af drenge og piger af dansk herkomst, der ikke kommer i gang, nogenlunde stabilt på 1 % for både drenge og piger og andelen af drenge af anden herkomst end dansk på lidt over 3 %. For pigerne af anden herkomst end dansk, gælder, at der fra 15 til 25 år efter grundskolen fortsat sker en stigning i andelen, som forventes at påbegynde en uddannelse.

Figur 7 Andel af ungdomsårgang 2011 som ikke forventes at påbegynde en uddannelse efter grundskolen fordelt på køn, herkomst og antal år efter 9. klasse

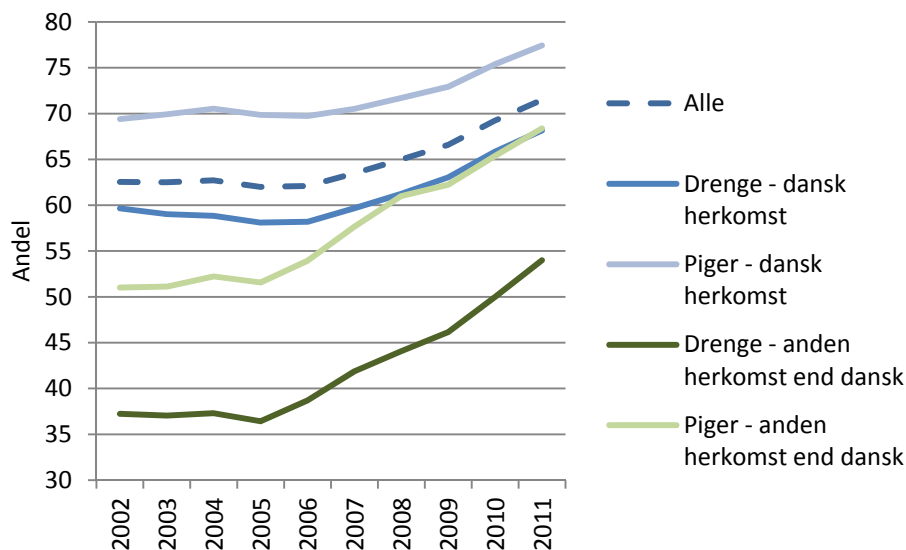
Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Som det fremgår af figur 6, så giver også det god mening at se på hvor stor en andel der forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse fx 5 og 10 år efter 9. klasse.

5 år efter 9. klasse

71 % af 2011-ungdomsårgangen har gennemført en ungdomsuddannelse allerede 5 år efter 9. klasse. Figur 8 viser de seneste 10 års udvikling i denne andel. Den er steget med 6 procentpoint fra 2008-ungdomsårgangen til 2011-ungdomsårgangen.

Figur 8 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse 5 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

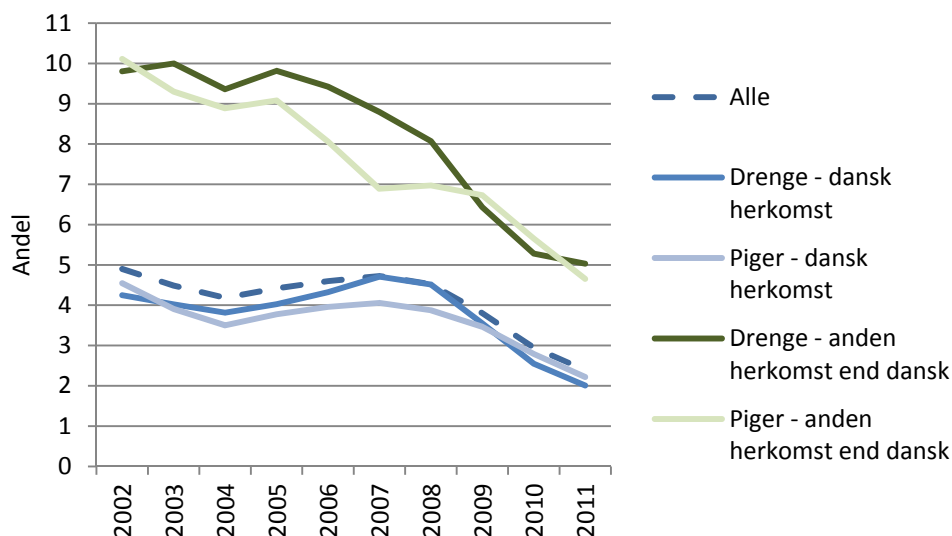
Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Specielt for unge af anden herkomst end dansk er andelen steget. De seneste tre år er andelen steget med 9 procentpoint – fra 52 % til 61 %.

Resultaterne viser således, at flere unge hurtigt kommer igennem en ungdomsuddannelse. Stigningen for 2011-årgangen i forhold til 2008-årgangen er størst for drenge af anden herkomst end dansk (10 procentpoint) og mindst for piger af dansk herkomst (6 procentpoint).

Der er dog også unge, som ikke kommer videre efter grundskolen. Figur 9 viser, hvor stor en andel som 5 år efter at have 9. klasse ikke forventes at påbegynde en uddannelse. Dette gælder for lidt over 2 % af hele 2011-årgangen. Af figuren ses, at der er forskelle mellem unge af dansk herkomst og unge af anden herkomst end dansk. Disse forskelle er dog blevet betydeligt mindre i de seneste år.

Figur 9 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 som ikke forventes at påbegynde en uddannelse efter grundskolen inden for 5 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

Profilmodellens 5-års fremskrivning sammenholdt med den historiske udvikling

Når vi kun ser 5 år frem efter 9. klasse har vi også mulighed for at vise den reelle historiske udvikling.

Profilmodellen fremskriver en årgangs uddannelsesniveau ud fra den faktiske studieadfærd, der var da årgangens elever gik i 8. og 9. klasse⁹. Dvs. at faktisk viden, om hvordan det er gået fx 1990-ungdomsårgangen i årene efter 1990, samt hvilke ændringer, der er sket i uddannelsessystemet siden hen, indgår ikke i fremskrivningen af årgangens studieadfærd. Netop denne metode gør det muligt via profilmodellen at sammenligne udviklingen i uddannelsessystemet og de unges adfærd i det.

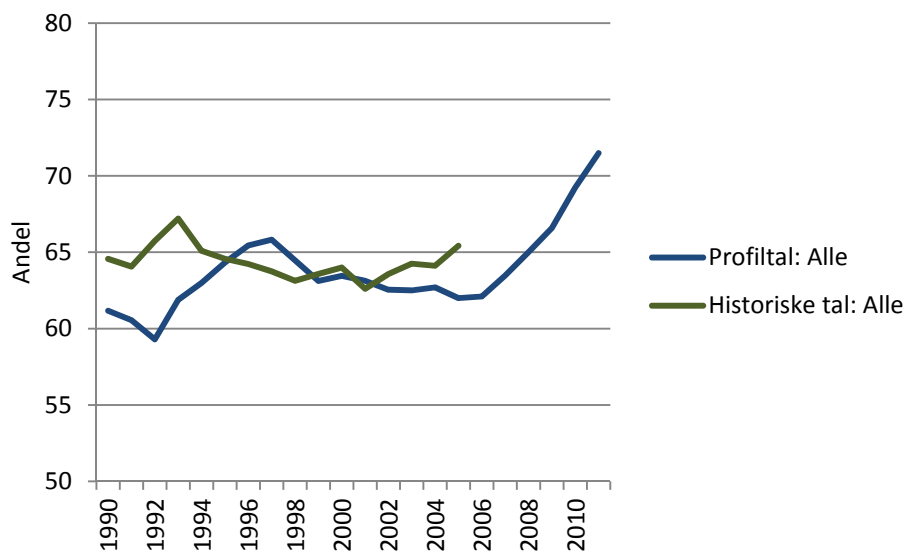
Figur 10 viser andelen, der ifølge profilmodellens beregninger forventes at opnå en ungdomsuddannelse efter 5 år, sammenlignet med opgørelser på de faktiske registerdata af, hvor stor en andel, der har gennemført en ungdomsuddannelse 5 år efter 9. klasse.

Det ses, at fremskrivningen 5 år frem i tiden viser god overensstemmelse med den faktiske udvikling, med kun få procentpoint afvigelse for de enkelte årgange. Det ses fx for årgangene 2004, 2005 og 2006, at lidt flere reelt har gennemført mindst en ungdomsuddannelse i løbet af 5 år end profilmodellen har fremskrevet. De har taget deres uddannelse i en tid, hvor flere og flere tager en uddannelse. Det betyder, at den stigning, som vi ser i profilmodellens tal fra årgang 2006 til årgang 2011, reelt slår igennem tidligere.

Omvendt ses det fx for årgangene 1996, 1997 og 1998, at lidt færre end fremskrevet har gennemført mindst en ungdomsuddannelse. De har taget deres uddannelse i en periode, hvor der var tendens til, at færre tog en ungdomsuddannelse.

⁹ Se evt. uddybning i notatet 'Metode bag profilmodellen'.

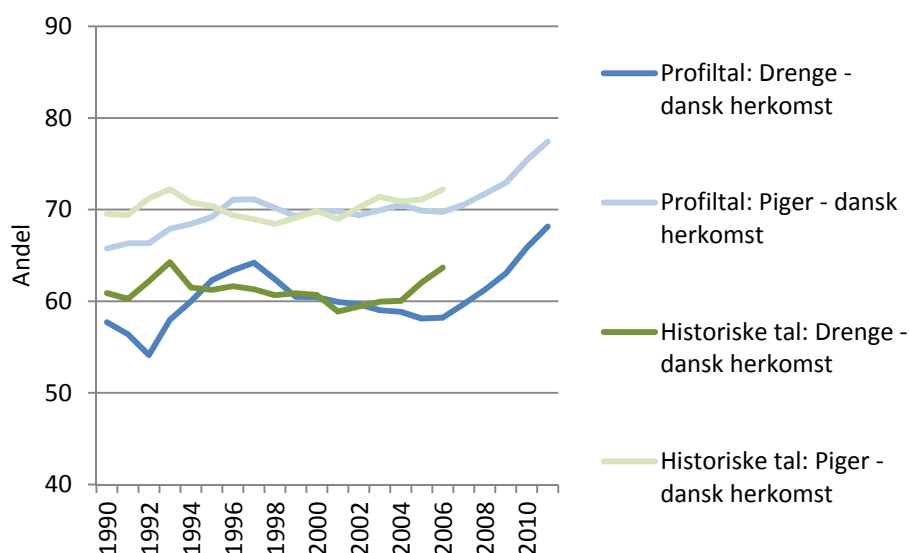
Figur 10 Andel af unge med mindst en ungdomsuddannelse 5 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profilmodeltal

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 11 viser, at fremskrivningen for de unge med dansk herkomst samlet set stemmer godt overens, tilbage i tid, med det reelle uddannelsesniveau 5 år efter 9. klasse. Dette gælder især for pigerne, mens andelen af drenge fra ungdomsårgangene 2004, 2005 og 2006, der får en ungdomsuddannelse, reelt er højere end profilmodellen fremskriver. Det indikerer, at specielt drengene har ændret uddannelsesadfærd i forhold til ungdomsårgangene fra før 2004.

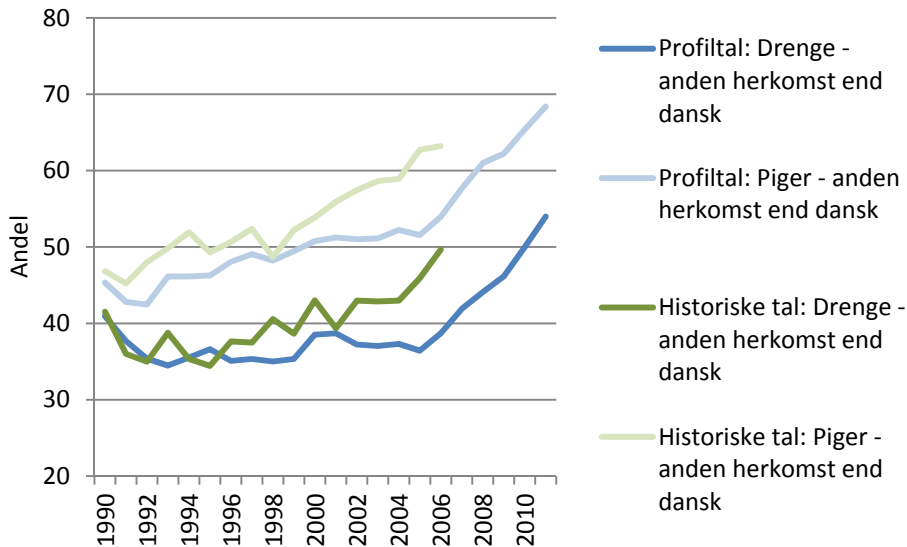
Figur 11 Andel af unge af dansk herkomst med mindst en ungdomsuddannelse 5 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profilmodeltal, opdelt på køn

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Også blandt unge af anden herkomst end dansk har flere end forventet (baseret på profilmodellens fremskrivninger) gennemført mindst en ungdomsuddannelse 5 år efter 9. klasse. Det fremgår af figur 12.

Figur 12 Andel af unge af anden herkomst end dansk med mindst en ungdomsuddannelse 5 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profilmodeltal, opdelt på køn

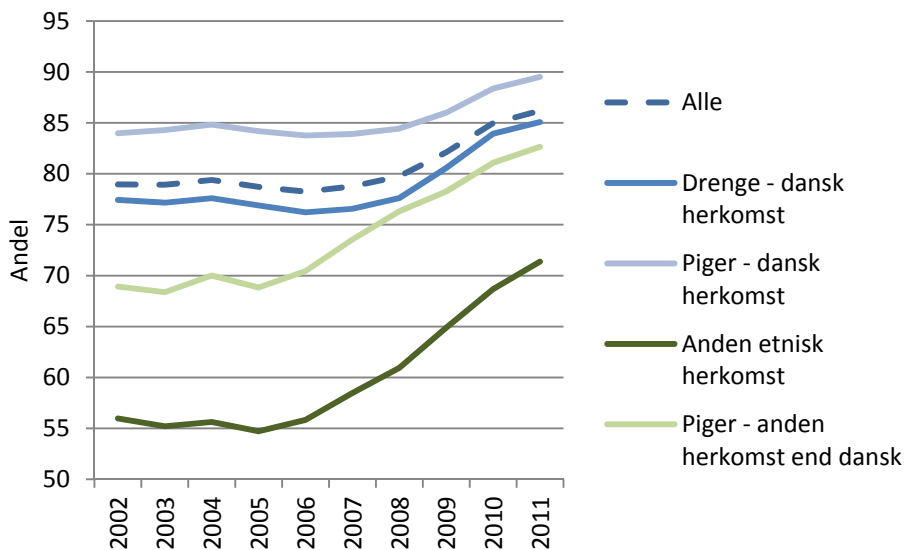

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

10 år efter 9. klasse

Det er også interessant at se på andelen, der har gennemført mindst en ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse, hvor de fleste af de unge, som opnår en gymnasial uddannelse, forventes at have opnået den. Der tegner sig det samme mønster som for 5 år efter 9. klasse.

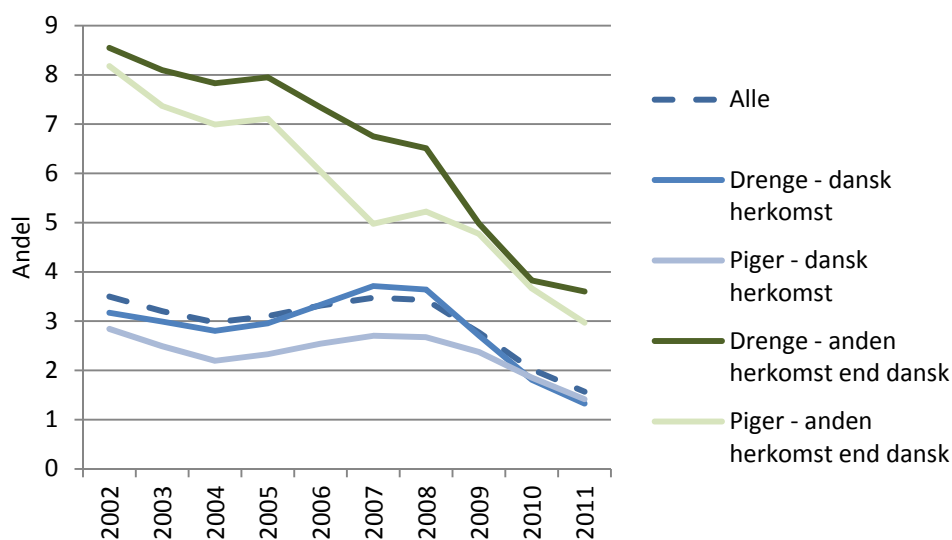
Figur 13 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Under 2 % af hele 2011-årgangen forventes ikke at have påbegyndt en uddannelse efter grundskolen i løbet af 10 år efter 9. klasse. Af figur 14 (som af figur 9) ses, at forskelle i andel, der ikke forventes at påbegynde en uddannelse mellem unge af dansk herkomst og unge af anden herkomst end dansk, er blevet betydelig mindre over tid.

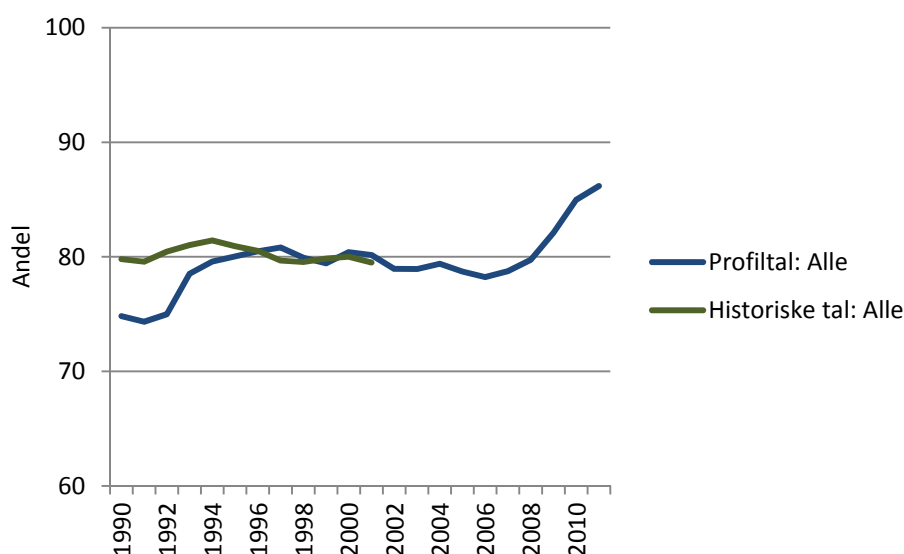
Figur 14 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 som ikke forventes at påbegynde en uddannelse efter grundskolen inden for 10 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Vi kan også gå tilbage i tid og vise den reelle andel af unge, som har opnået mindst en ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse. Den nyeste årgang, vi kan se på, er derfor de unge, som gik i 9. klasse i 2001.

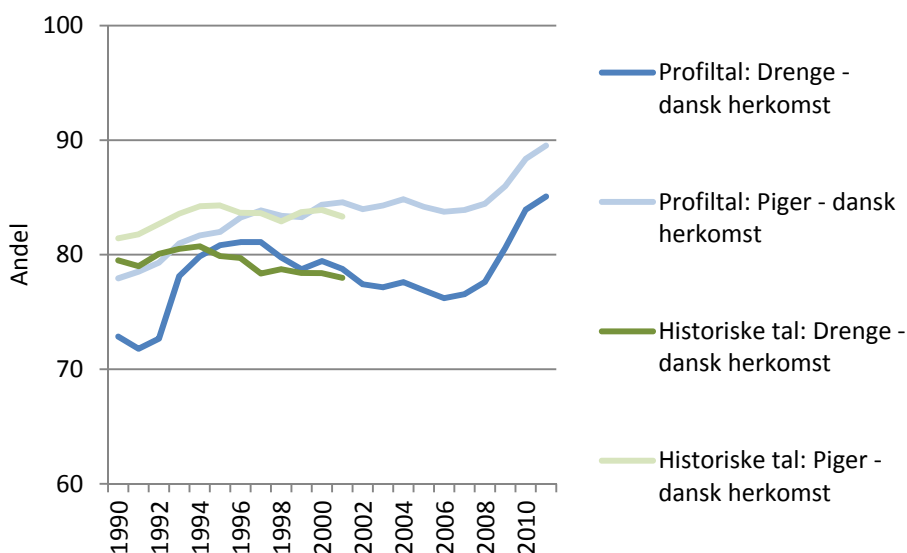
Figur 15 Andel af unge med mindst en ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profilmodeltal

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 15 viser, at der er rigtig god overensstemmelse mellem de faktiske andele og fremskrivningens resultater.

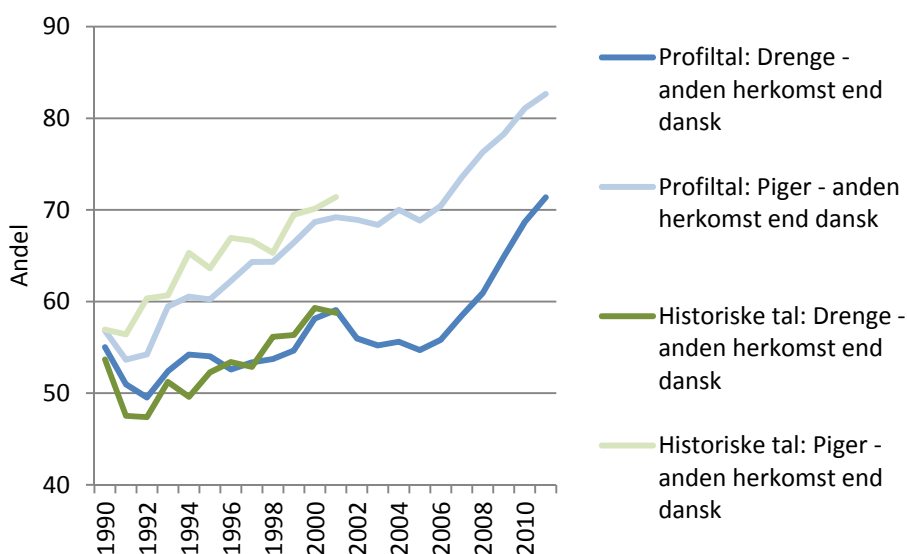
Figur 16 Andel af unge af dansk herkomst med mindst en ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profilmodeltal, opdelt på køn

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 16 og figur 17 viser også god overensstemmelse mellem profilens fremskrivninger og de faktiske andele opdelt på køn og herkomst. Det bliver interessant at følge udviklingen for de senere årgange, hvor man baseret på de resultater for 5 år efter 9. klasse, som er omtalt tidligere (side 14), må forvente at profilmodellens resultater i højere grad vil ligge under de faktiske resultater mht. unge af anden herkomst end dansk.

Figur 17 Andel af unge af anden herkomst end dansk med mindst en ungdomsuddannelse 10 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profilmodeltal, opdelt på køn

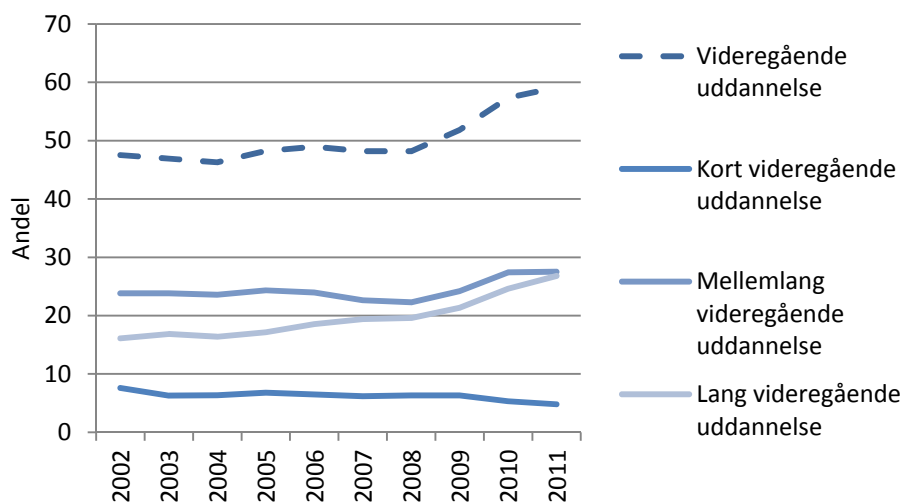
Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Andelen som forventes at opnå en videregående uddannelse

De videregående uddannelser omfatter de korte, mellemlange og lange videregående uddannelser. Profilmodellen viser, at andelen af ungdomsårgang 2011, der forventes at opnå en videregående uddannelse, siden 2008 er steget med 11 procentpoint til nu 59 %. Stigningen i forhold til 2010-årgangen er på 2 procentpoint.

Andelen, der forventes at opnå en kort videregående uddannelse er faldet fra 6 % for 2009-ungdomsårgangen til 5 % for 2011 ungdomsårgangen. Derimod er andelen, der forventes at opnå en mellemlang videregående uddannelse, steget med 5 procentpoint i forhold til årgang 2008 til 28 %, men er stort set uændret i forhold til 2010-årgangen. Andelen, der forventes at opnå en lang videregående uddannelse, steget støt med 7 procentpoint fra årgang 2008 til 2011, hvor 27 % af årgangen forventes at gennemføre en lang videregående uddannelse.

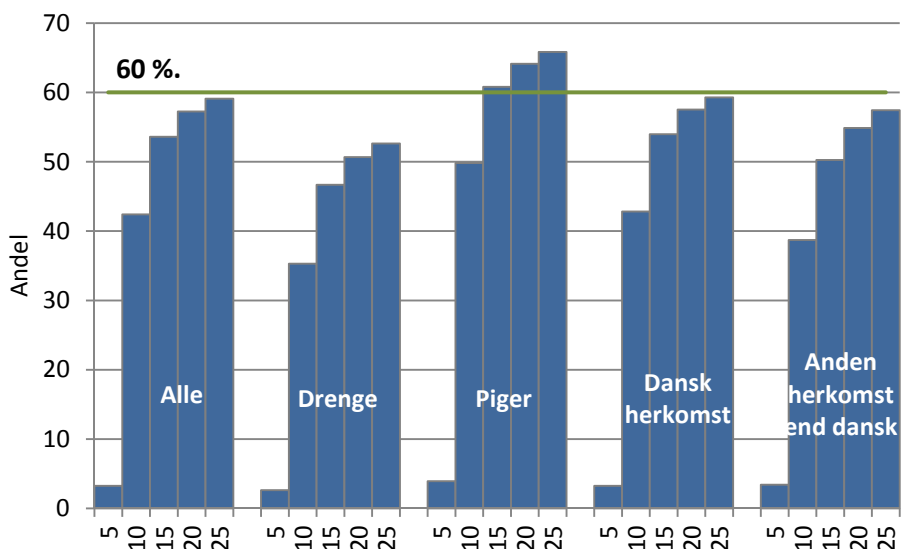
Figur 18 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 som forventes at opnå en videregående uddannelse 25 år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

Det er regeringens målsætning, at 60 % af 2020-ungdomsårgangen skal opnå en videregående uddannelse. Af figur 19 fremgår det, at dette mål forventes opfyldt for pigerne for 2011-årgangen, hvoraf 66 % forventes af opnå en videregående uddannelse. Også for 2010-årgangen forventes pigerne at opfylde denne målsætning (64 %).

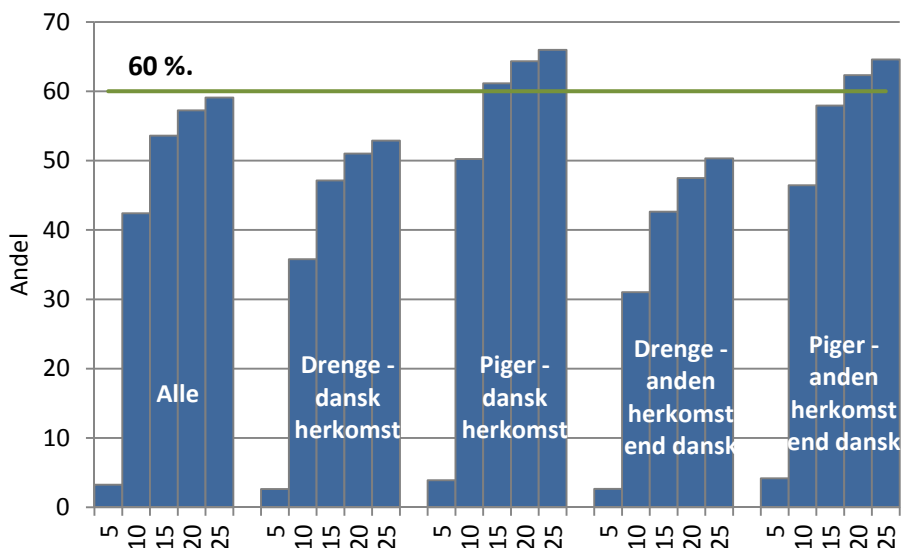
Figur 19 Andel af ungdomsårgang 2011 som forventes at opnå en videregående uddannelse fordelt på køn henholdsvis herkomst og antal år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 19 viser, at der er en forskel på 13 procentpoint mellem andelen af piger (66 %) og andelen af drenge (53 %), som forventes at få en videregående uddannelse. Til gengæld er der kun en forskel på 2 procentpoint mellem andelen af unge med dansk herkomst (59 %) og andelen af unge med anden herkomst end dansk (57 %). I figur 20 ses niveauet for kombinationer af køn og herkomst.

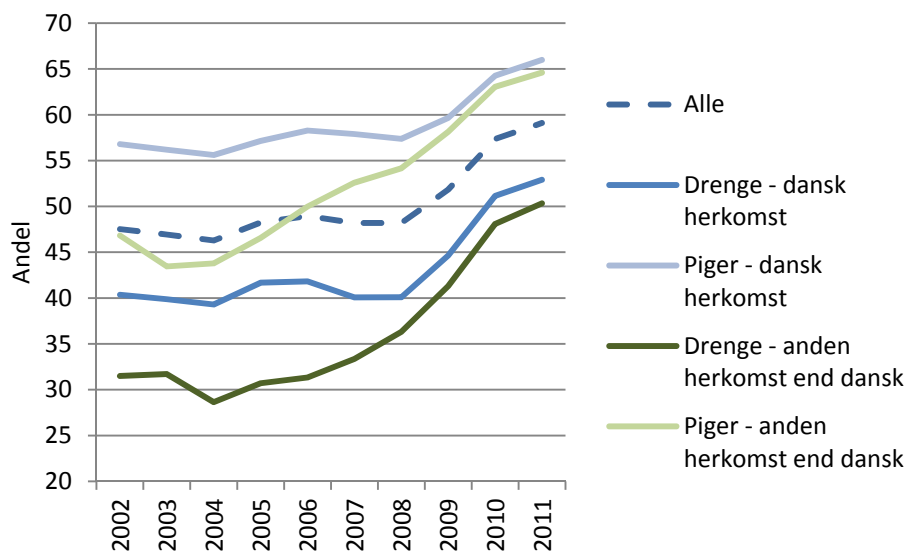
Figur 20 Andel af ungdomsårgang 2011 som forventes at opnå en videregående uddannelse fordelt på køn, herkomst og antal år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Andelen af unge af anden herkomst end dansk, der forventes at opnå en videregående uddannelse, er steget de senere år, jf. figur 21. Blandt unge af dansk herkomst konstateres en stigning for årgangene 2009 - 2011.

Figur 21 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 som forventes at opnå en videregående uddannelse 25 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

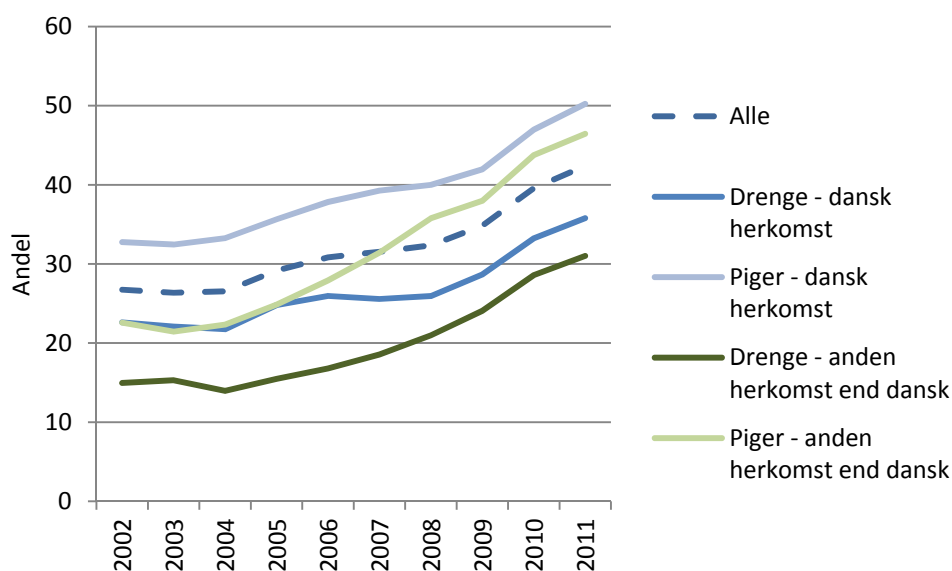

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

10 år efter 9. klasse

En større andel af unge fuldfører hurtigere en videregående uddannelse. Som figur 22 viser, er andelen, som 10 år efter 9. klasse forventes at have fuldført en videregående uddannelse, steget fra 27 % i 2004 til 42 % i 2011. Stigningen gælder alle grupper uanset køn og herkomst – dog er stigningen størst blandt piger af anden herkomst end dansk.

Figur 22 Andel af ungdomsårgangene 2000-2011 som forventes at opnå en videregående uddannelse 10 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Det ses, at forskellen mellem andelen af unge med dansk herkomst og anden herkomst end dansk, som forventes at opnå en videregående uddannelse 10 år efter 9.

klasse, er blevet væsentlig reduceret fra 2004-årgangen til 2011-årgangen. Forskellen er for 2004 årgangen 9 procentpoint og for 2011-årgangen 4 procentpoint (ses ikke direkte af figuren).

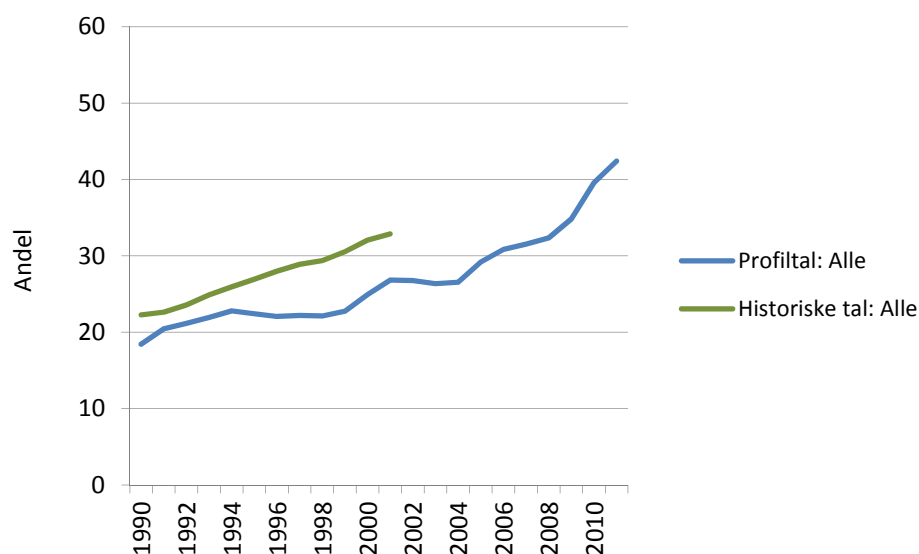
Profilmodellens 10-års fremskrivning sammenholdt med den historiske udvikling

Når vi kun ser 10 år frem efter 9. klasse har vi også mulighed for at vise den reelle historiske udvikling. Den seneste årgang vi kan sammenligne med er de unge, som gik i 9. klasse i 2001.

Figur 23 viser profilmodellens fremskrivninger sammenholdt med den faktiske andel, der har gennemført en videregående uddannelse 10 år efter 9. klasse. Det ses, at profilmodellens fremskrevne andel med videregående uddannelse ligger under den faktiske andel for ungdomsårgangene 1990-2001. Det er dog forventeligt, at forskellen mellem profilmodellens fremskrivninger og de historiske tal er større for de videregående uddannelser end for ungdomsuddannelserne. Det skyldes bl.a. at der er adskillige flere år mellem året for en persons 9. klasse og året hvor personen starter på en videregående uddannelse. Det betyder, at uddannelsesadfærden i de år, hvor personen gik i 8. og 9. klasse, har mindre betydning for den senere adfærd på de videregående uddannelser end den tidligere adfærd på ungdomsuddannelserne.

Profilmodellens estimater af, hvor stor en andel der forventes at opnå en videregående uddannelse, giver dog alligevel god mening, da de angiver, hvad uddannelsessystemet og uddannelsesadfærden kan præstere i året.

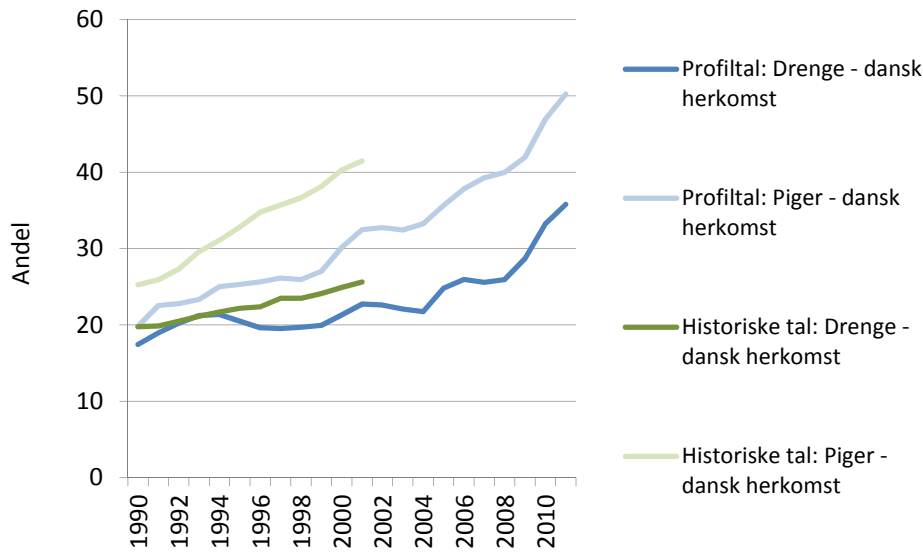
Figur 23 Andel af unge med en videregående uddannelse 10 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profiltal

Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

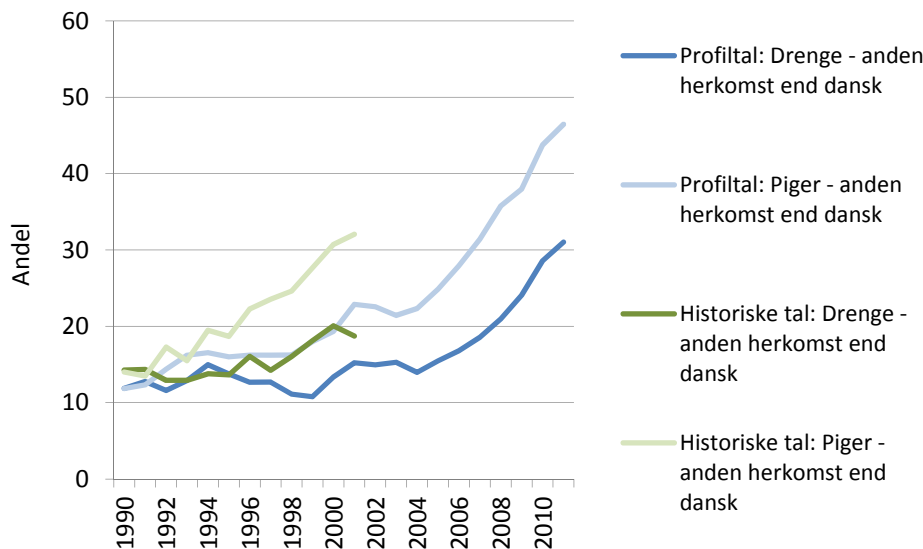
Figur 24 og figur 25 viser, at specielt pigerne af både dansk og anden herkomst end dansk historisk har en højere andel, som får en videregående uddannelse end den, der fremskrives ud fra uddannelsesadfærden i de år, hvor årgangene gik i 8. og 9. klasse.

Figur 24 Andel af unge af dansk herkomst med en videregående uddannelse 10 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profilmodeltal, opdelt på køn

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 25 Andel af unge af anden herkomst end dansk med en videregående uddannelse 10 år efter 9. klasse, historiske og fremskrevne profilmodeltal, opdelt på køn

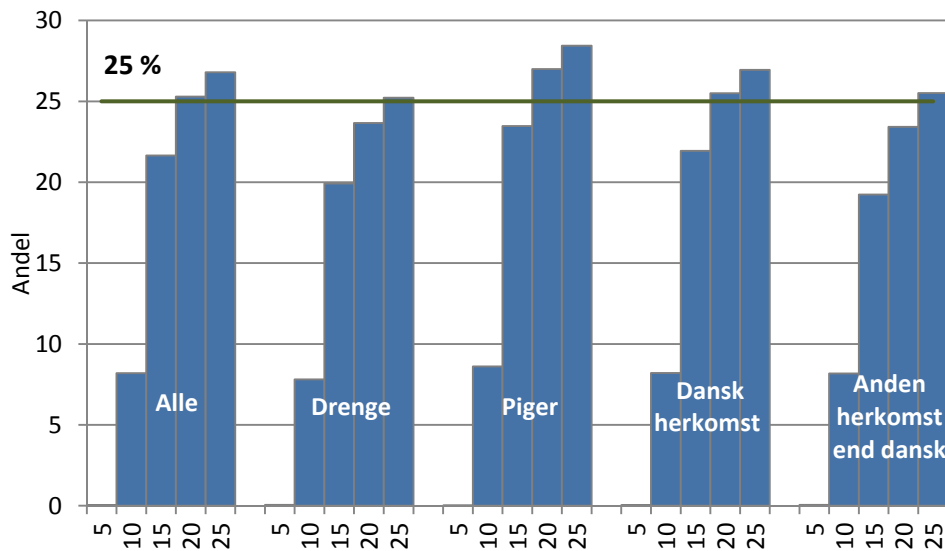

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Andelen som forventes at opnå en lang videregående uddannelse

Det er regeringens målsætning, at 25 % af 2020-årgangen skal opnå en lang videregående uddannelse. Figur 26 viser, at dette mål ifølge profilmodellen at blive opfyldt for 2011-årgangen. 28 % af pigerne forventes at få en lang videregående uddannelse i forhold til 25% af drengene. Opdelt på herkomst ses, at 27 % af de unge af dansk herkomst og 26 % af unge af anden herkomst end dansk forventes at få en lang videregående uddannelse.

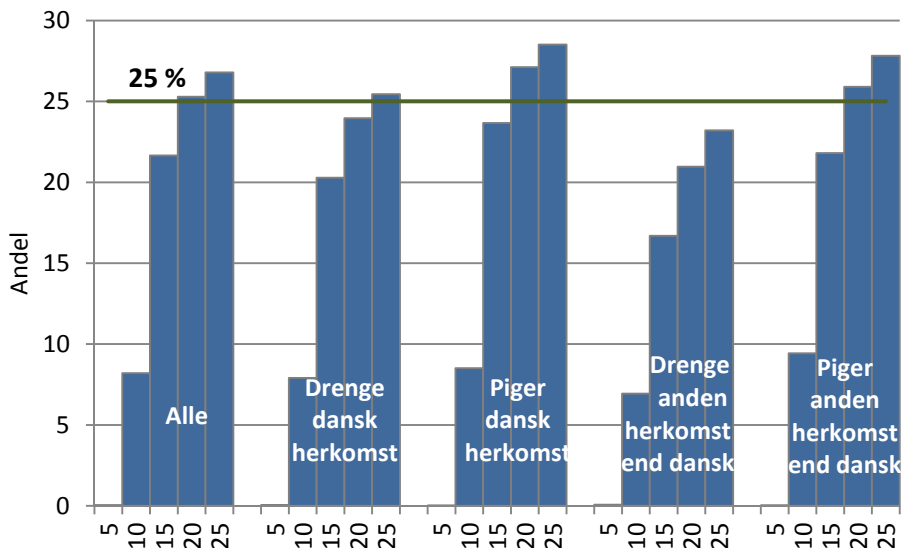
Figur 26 Forventet andel af ungdomsårgang 2011 med en lang videregående ungdomsuddannelse fordelt på køn henholdsvis herkomst og antal år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 27 viser andelen af ungdomsårgang 2011, som forventes at opnå en lang videregående uddannelse, opdelt på kombinationerne af køn og herkomst. Det ses, at alle grupper på nær drenge med anden herkomst end dansk, har en andel på mindst 25 %, som forventes at opnå en lang videregående uddannelse.

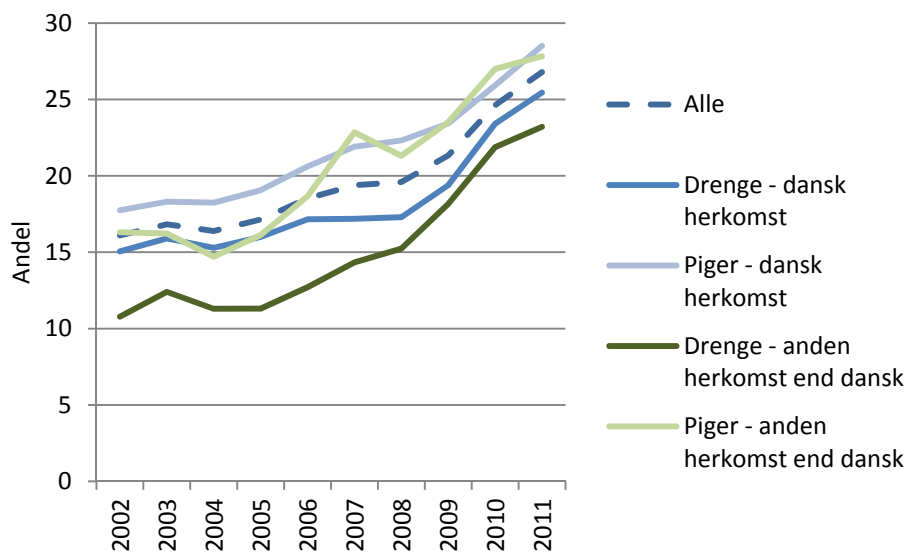
Figur 27 Andel af ungdomsårgang 2011, som forventes at opnå en lang videregående ungdomsuddannelse fordelt på køn, herkomst og antal år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 28 viser, at forskellen i andele, der forventes at få en lang videregående uddannelse, er mindsket over tid mellem drenge og piger og især mellem unge af dansk herkomst og unge af anden herkomst end dansk.

Figur 28 Andel af ungdomsårgangene 2002-2011 med en forventet lang videregående uddannelse 25 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

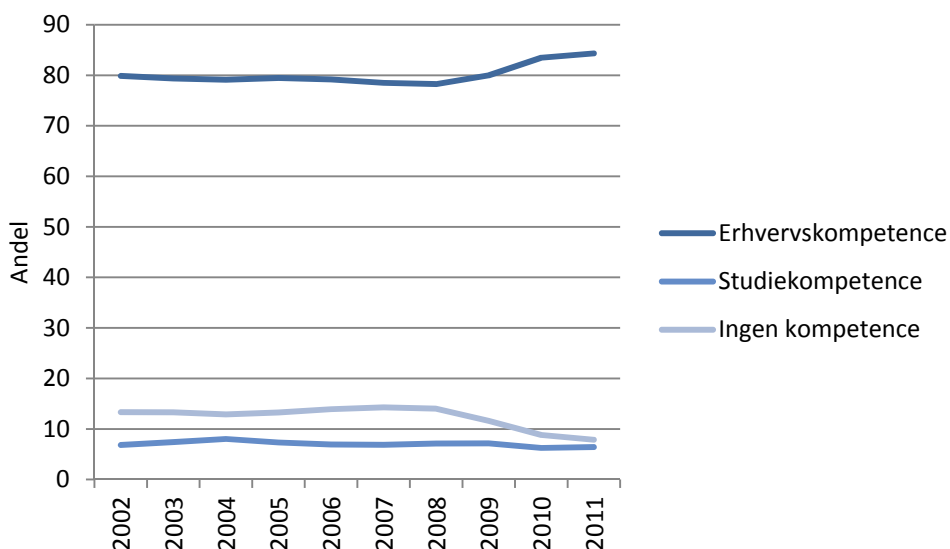
Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

Højeste fuldførte uddannelse

25 år efter 9. klasse forventes 84 % af årgang 2011 at have opnået en erhvervskompetencegivende uddannelse, dvs. en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, jf. figur 29. Det ses, at 6 % vil have opnået studiekompetence, dvs. en gymnasial uddannelse, mens 8 % hverken vil opnå erhvervs- eller studiekompetencer. De fleste fra årgangen, som ikke opnår erhvervs- eller studiekompetence, forventes at have en eller flere afbrud af uddannelse bag sig. Kun 1 % af ungdomsårgangen forventes aldrig at påbegynde en uddannelse.

Andelen, som forventes at opnå erhvervskompetence, har været svagt faldende i perioden 2001-2008 (3 procentpoint). For årgangene derefter er udviklingen vendt og der har været en stigning fra 2008-årgangen på 6 procentpoint. Stigningen fra 2010-årgangen til 2011-årgangen er kun 1 procentpoint, hvilket overvejende kan tilskrives en lavere tilgang og fuldførelse på de erhvervsfaglige uddannelser. Samtidig har der været et fald fra 2008 til 2011 på lidt under 2 procentpoint i andelen, som ikke forventes at opnå kompetencer.

Figur 29 Ungdomsårgangene 2002-2011 fordelt på forventet opnået uddannelseskompetence 25 år efter 9. klasse

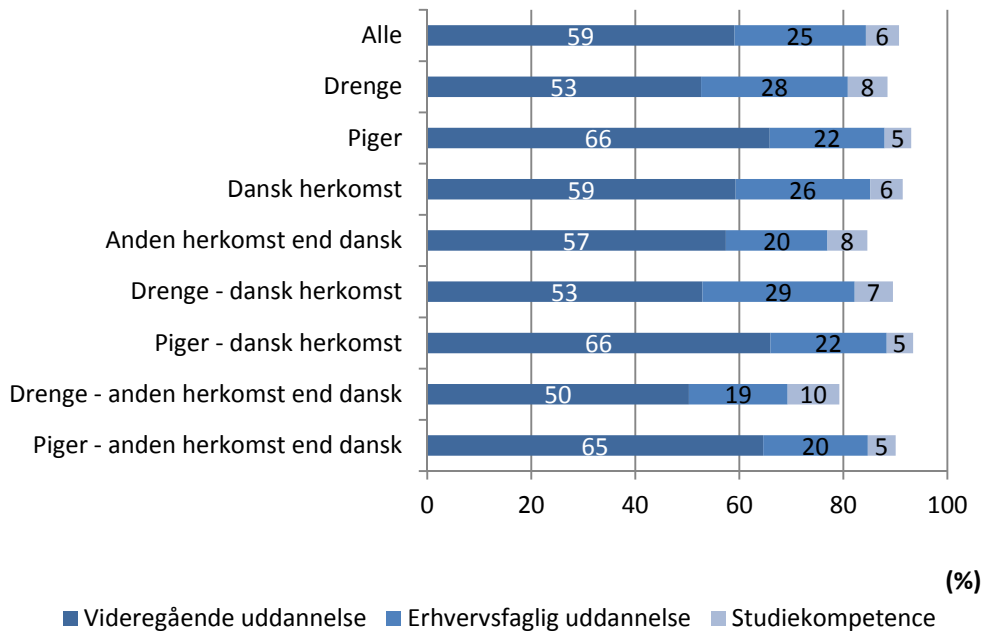

Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

84 % af de unge forventes som nævnt at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse. Denne andel kan fordeles på erhvervskompetencegivende uddannelsesstype. Således forventes 59 % at få en videregående uddannelse, mens 25 % forventes at få en erhvervsfaglig uddannelse, jf. figur 30.

Specielt pigerne vælger videregående uddannelser. 66 % af pigerne af dansk herkomst og 65 % af pigerne af anden herkomst end dansk forventes at opnå en videregående uddannelse. De tilsvarende tal for drengene er 53 % og 50 %. 29 % af drengene og 22 % af pigerne af dansk herkomst forventes at tage en erhvervsfaglig uddannelse, mens de tilsvarende tal for unge af anden herkomst end dansk er 19 % af drengene og 20 % pigerne.

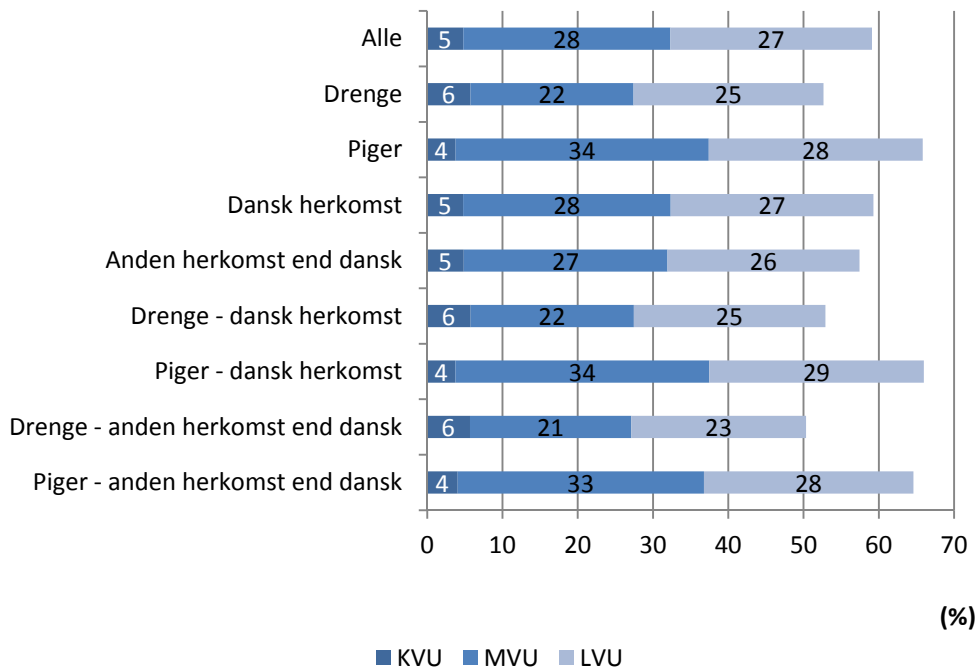
Figur 30 Ungdomsårgang 2011 fordelt på forventet højest fuldførte uddannelse 25 år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

På de videregående uddannelser dominerer de mellemlange og lange uddannelser med henholdsvis 28 % og 27 % af årgang 2011. 5 % forventes at tage en kort videregående uddannelse, jf. figur 31.

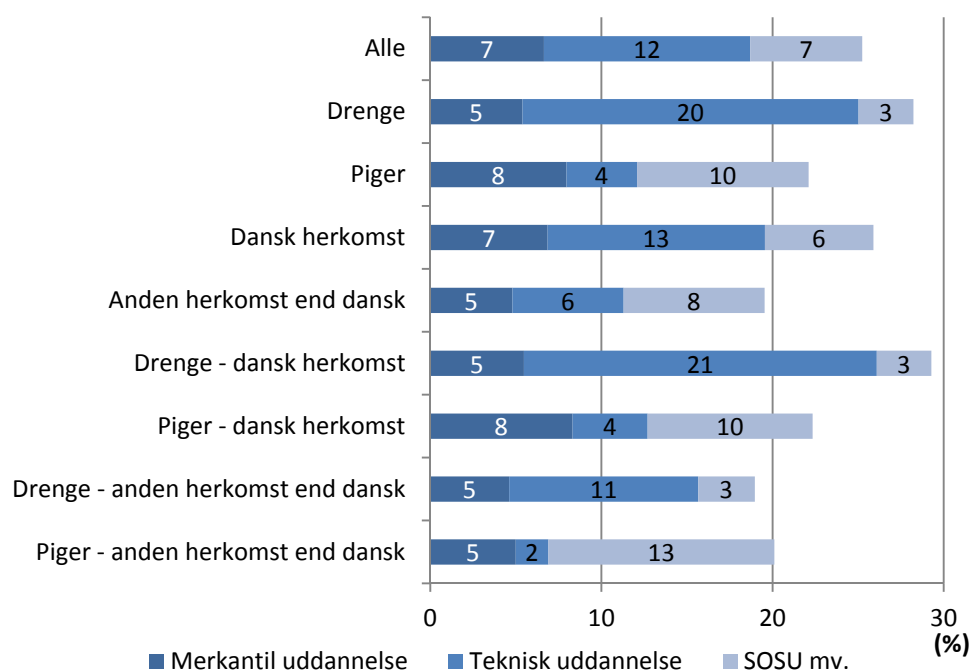
Figur 31 Andel af ungdomsårgangen 2011 fordelt på forventet videregående uddannelse 25 år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Blandt dem, der vælger en erhvervsfaglig uddannelse, forventes langt størstedelen at vælge en teknisk uddannelsesretning. 12 % af en ungdomsårgang forventes at få en teknisk uddannelse, 7 % en merkantil uddannelse og 7 % en erhvervsfaglig uddannelse inden for social- og sundhed, jf. figur 32. Det er specielt drengene, som vælger de tekniske uddannelser, mens pigerne vælger social- og sundhedsuddannelserne og de merkantile uddannelser. Særligt piger af anden herkomst end dansk vælger social- og sundhedsuddannelserne.

Figur 32 Ungdomsårgang 2011 fordelt på forventet erhvervsfaglig uddannelse 25 år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

Hovedresultater vedr. køn og herkomst for 2011-ungdomsårgangen

I de tidligere afsnit har vi behandlet resultaterne i forhold til de uddannelsespolitiske målsætninger. I dette afsnit opsummeres på basis af disse afsnit og nedenstående tabeller de største forskelle i uddannelsesmønstrene mht. køn og herkomst.

Højest fuldførte uddannelse

Flere piger end drenge forventes at opnå erhvervskompetence. Forskellen findes på alle uddannelsesniveauer på nær erhvervsuddannelse og kort videregående uddannelse, hvor en lidt større andel af drenge opnår deres højeste uddannelsesniveau. Pigerne opnår et højere uddannelsesniveau end drengene. Især er andelen, der gennemfører en mellemlang videregående uddannelse, langt højere blandt pigerne end drengene.

Unge af anden herkomst end dansk opnår i næsten lige så høj grad en videregående uddannelse som unge af dansk herkomst. Særligt for pigerne er der stort set ingen forskel i andel der opnår de tre niveauer af videregående uddannelse.

Forskellen i uddannelsesniveau mellem unge af dansk og anden herkomst end dansk er tydeligst mht. andelen af drenge, hvis højeste fuldførte uddannelse er en erhvervsuddannelse. 10 procentpoint flere drenge af dansk end anden herkomst end dansk har en erhvervsuddannelse som højst fuldførte uddannelse.

Mindst en ungdomsuddannelse

Der er langt større forskel på andelen af unge med dansk og andelen af unge med anden herkomst end dansk, som opnår en ungdomsuddannelse i løbet af 25 år. Hver femte dreng af anden herkomst end dansk forventes ikke at gennemføre en uddannelse efter grundskolen. Blandt drengene af dansk herkomst forventes 9 % ikke at gennemføre en uddannelse af et højere niveau end grundskolen.

En større andel af piger end drenge gennemfører en gymnasial ungdomsuddannelse. Til gengæld gennemfører en større andel af drenge en erhvervsuddannelse. De to andele kan dog ikke helt modsvare hinanden hvorfor andelen af piger, der opnår mindst en ungdomsuddannelse, ligger over andelen af drenge.

Flere unge af anden herkomst end dansk tager deres ungdomsuddannelse relativt sent i livet. (se evt. figur 4 side 9). 7 % af drengene og 6 % af pigerne af anden herkomst end dansk forventes at opnå en ungdomsuddannelse mellem 10 og 25 år efter 9. klasse. For unge af dansk herkomst er de tilsvarende andele 5 % for drengene og 4 % for pigerne.

Tabel 1 Andel i procent af ungdomsårgangen 2011 med forventet højeste fuldførte uddannelse 25 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

				Dansk herkomst	Anden herkomst end dansk	Drengedansk herkomst	Drenganden herkomst end dansk	Pigerdansk herkomst	Pigeranden herkomst end dansk
	Alle	Drengene	Piger						
Erhvervskompetence	84	81	88	85	77	82	69	88	85
- Erhvervsfaglig uddannelse	25	28	22	26	20	29	19	22	20
- Merkantile uddannelser	7	5	8	7	5	5	5	8	5
- Tekniske uddannelser	12	20	4	13	6	21	11	4	2
- Social- og sundhedsudd. mv.	7	3	10	6	8	3	3	10	13
- Videregående uddannelse	59	53	66	59	57	53	50	66	65
- Kort videregående udd.	5	6	4	5	5	6	6	4	4
- Mellemlang videregående udd.	28	22	34	28	27	22	21	34	33
- Lang videregående udd.	27	25	28	27	26	25	23	29	28
Studiekompetence	6	8	5	6	8	7	10	5	5
STU	1	2	1	1	1	2	1	1	1
Ingen kompetence	8	10	6	7	14	9	20	5	9
- efter afbrudt uddannelse	6	8	4	6	11	7	16	4	7
- direkte fra grundskolen	1	1	1	1	3	1	4	1	2

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Tabel 2 Andel i procent af ungdomsårgangen 2011, som forventes at opnå mindst en ungdomsuddannelse 25 år efter 9. klasse fordelt på køn og herkomst

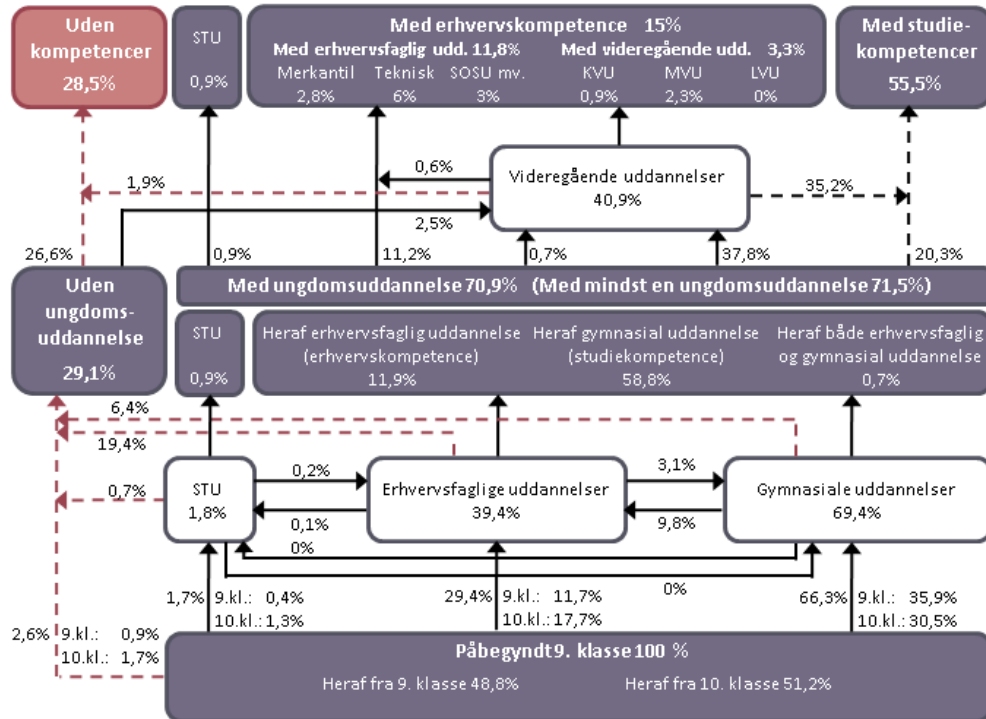
				Dansk herkomst	Anden herkomst end dansk	Drengedansk herkomst	Drenganden herkomst end dansk	Pigerdansk herkomst	Pigeranden herkomst end dansk
	Alle	Drengene	Piger						
Mindst en ungdomsuddannelse	92	90	94	93	86	91	80	95	91
Ungdomsuddannelse	88	87	90	89	81	88	76	91	86
Gymnasial ungdomsuddannelse	65	60	70	65	62	60	57	71	66
Erhvervsfaglig ungdomsuddannelse	32	36	29	33	25	37	24	29	26
- heraf begge	10	10	10	11	7	11	7	11	7
STU	1	2	1	1	1	2	1	1	1

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Profilmodellens resultater i overblikksform

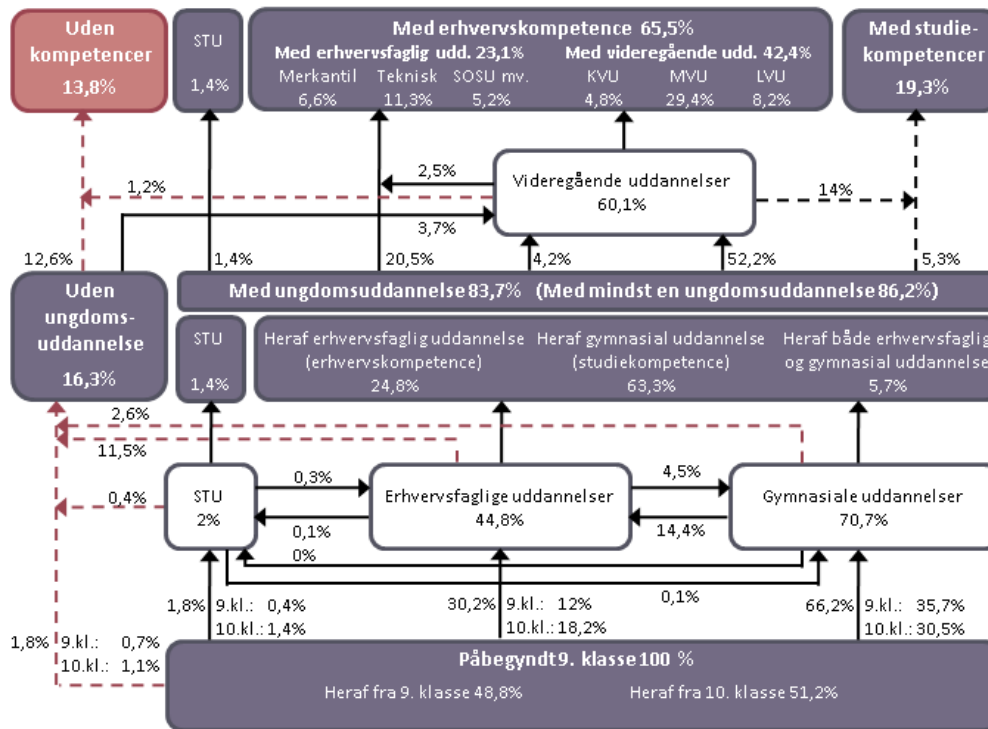
De efterfølgende 5 profilfigurer (figur 33 - figur 37) viser, hvordan 2011-ungdomsårgangen forventes at uddanne sig i løbet af de kommende 5 år, 10 år, 15 år, 20 år og 25 år.

Figur 33 Uddannelsesprofil for årgang 2011 5 år efter 9. klasse

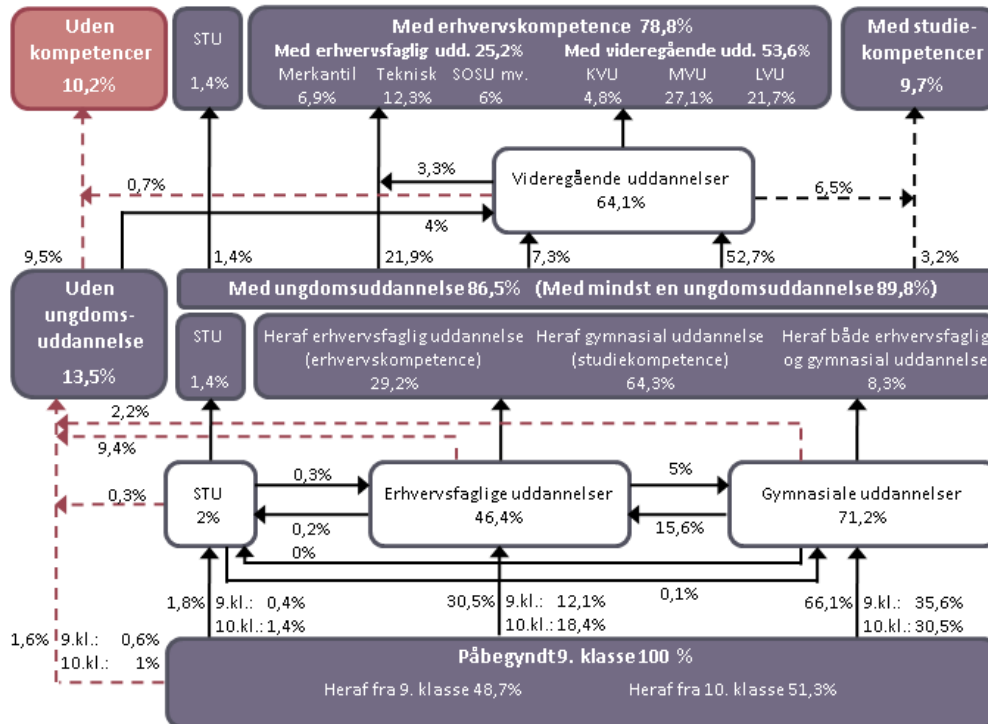
Kilde: UNI•C Statistik & Analyser beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 34 Uddannelsesprofil for årgang 2011 10 år efter 9. klasse

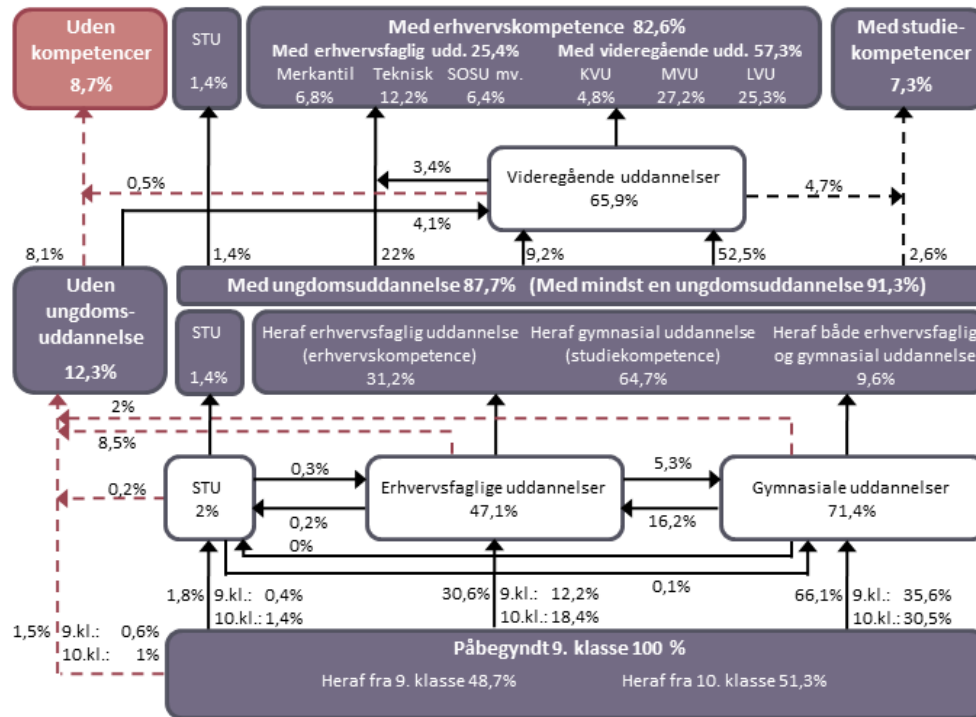
Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 35 Uddannelsesprofil for årgang 2011 15 år efter 9. klasse

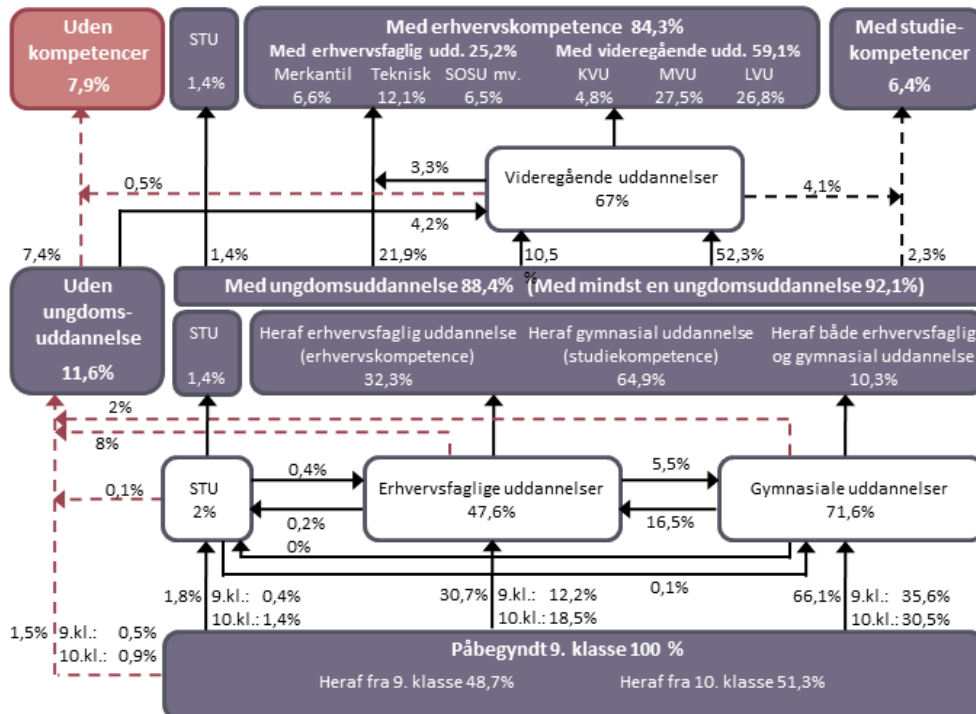
Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 36 Uddannelsesprofil for årgang 2011 20 år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

Figur 37 Uddannelsesprofil for årgang 2011 25 år efter 9. klasse

Kilde: UNI•C Statistik & Analyses beregninger på Danmarks Statistiks registre

På <http://www.uvm.dk/Service/Statistik/Tvaergaaende-statistik/Andel-af-en-aargang-der-forventes-at-faa-en-uddannelse> kan man selv danne flere profilfigurer ud fra kriterierne prognoseperiode, køn eller herkomst.

Metode og data

Profilmodellens metode er detaljeret beskrevet i et separat metodenotat, som kan hentes på <http://www.uvm.dk>.

Datagrundlaget med profilmodellens resultater findes i Databanken på Ministeriet for Børn og Undervisning hjemmeside.